

Datum  
2020-03-17Diarienummer  
GSN-2020/477.602Handläggare  
Elin Lindelöw  
Elin.Lindelow@huddinge.se

Grundskolenämnden

## Översyn av verksamhet som inte är lagstyrd

### Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet som nämndens yttrande till kommunstyrelsen.

### Sammanfattning

I Mål och budget för 2020 anges som ett särskilt prioriterat område att förbättra nämndernas förutsättningar att i första hand utföra kärnuppdraget. I linje med detta har grundskolenämnden fått i uppdrag av kommunstyrelsen att göra en översyn över den del av verksamheten som inte är lagstyrd, det vill säga verksamhet som nämnden ej enligt lag behöver bedriva.

Översynen innefattar: Omsorg på obekvämlig arbetstid, möjlighet att effektivisera modersmål, möjlighet att effektivisera studiehandledning, Resurscenter för nyanlända och frukost för elever som ej är inskrivna på fritids.

De förslag som presenteras innebär att medel kan omfördelas inom ramen för nämndens budget.

### Beskrivning av ärendet

I Mål och budget för 2020 anges som ett särskilt prioriterat område att förbättra nämndernas förutsättningar att i första hand utföra kärnuppdraget. I linje med detta har grundskolenämnden fått i uppdrag av kommunstyrelsen att göra en översyn över den del av verksamheten som inte är lagstyrd, det vill säga verksamhet som nämnden ej enligt lag behöver bedriva.

En ytterligare bilaga i ärendet kan komma att lyftas vid nämndens sammanträde den 12 maj.

### Förvaltningens synpunkter

Omsorg på obekvämlig arbetstid

#### *Verksamhetens innehåll och syfte*

Omsorg på obekvämlig bedrivs på Nattviolens förskola. Enheten har möjlighet att ta emot 20 barn från ett år till om vårterminen det år barnet fyller 10 år. Kommunen

HUDDINGE KOMMUN

Postadress  
Huddinge kommun  
Barn- och utbildningsförvaltningen  
141 85 HuddingeBesök  
Gymnasietorget 1

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se



Datum  
2020-03-17

Diarienummer  
GSN-2020/477.602

ansöker om statsbidrag från Skolverket för att bekosta verksamheten. Detta bidrag uppgick 2019 till 220 tkr. För närvarande har enheten 18 inskrivna barn varav fyra stycken tillhör fritidshem.

I Huddinge Kommuns författningssamling anges följande avseende omsorg på obekvämt arbetstid:

”§ 12 Omsorg på obekvämt arbetstid är avsedd för barn från 6 års ålder till och med vårterminen det år då de fyller 10 år, vars vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt till kvällar, nätter och/eller helger och som inte har några reella möjligheter att ordna omsorg för sina barn. Omsorgsbehovet ska vara regelbundet och återkommande. Omsorgsbehovet ska avse minst två tillfällen i månaden (inga tillfälliga behov). Andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg på obekvämt arbetstid ska ha prövats av vårdnadshavarna. Med detta menas att föräldrarna samverkat med varandra, prövat att ändra sina arbetstider och själva hitta lösningar på omsorg för sitt/sina barn.

Omsorgens målgrupp utgörs av

1. barn vars ensamstående vårdnadshavare arbetar på obekvämt arbetstid,
2. barn med vårdnadshavare vilka parallellt arbetar på obekvämt arbetstid,
3. barn med vårdnadshavare som stadigvarande bor tillsammans med annan person i ett parförhållande enligt sambolagen (2003:376) och vilka parallellt arbetar på obekvämt arbetstid. Det förutsätts att vårdnadshavare och sambor enligt punkterna 2 och 3 är folkbokförda på samma adress. För samtliga tre kategorier gäller att arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg och schema från arbetsgivaren. Sökande ska också styrka att hen prövat möjligheten att förändra sin arbetstid.”

#### *Kostnad*

Verksamheten bekostas av ett anslag från förskolenämnden på 3 570 tkr per år.

#### *Konsekvenser om verksamheten tas bort*

Ett beslut att ej erbjuda omsorg på obekvämt arbetstid skulle påverka vårdnadshavares möjlighet att arbeta under kvällar och nätter. Detta kan därtill få till följd att vissa vårdnadshavare tar beslutet att söka omsorgslösningar i form av hjälp från anhöriga eller liknande, vilket påverka tryggheten och kvaliteten på omsorgen för det enskilda barnet.

#### Möjlighet att effektivisera modersmålsundervisning

##### *Bedriva undervisning i modersmål längre än sju år*

Verksamhetens innehåll och syfte

Enligt skollagen 10 kapitlet 7 §, 11 kapitlet 10 §, 12 kapitlet 7 § och 13 kapitlet 7 § är huvudmannen skyldig att erbjuda modersmålsundervisning i högst sammanlagt sju läsår under elevens tid i grundskolan. Det är i dagsläget få kommuner som tillämpar sjuårsregeln för modersmålsundervisning.



Datum  
2020-03-17

Diarienummer  
GSN-2020/477.602

## Kostnad

Ett beslut att minska det antal år som modersmålsundervisning erbjuds innebär en kostnadsminskning som uppgår till c 5 mnkr i borttagande av undervisning i förskoleklass upp till åk 2, respektive ca 3 mnkr avseende åk 7-9. Skillnaden i kostnader beror på att det är färre elever i de äldre åldrarna som läser modersmål.

## Konsekvenser om verksamheten tas bort

På regeringens uppdrag har genomförts en utredning kring modersmål och studiehandledning (2019). I utredningen anges att fortsatt utveckling av elevernas flerspråkighet genom strukturerad skolundervisning i modersmålet har gynnsamma effekter för elevernas språkutveckling (i både modersmålet och andraspråket) och studieresultat.

I en rapport från Skolverket (2008) undersöktes eventuella samband mellan elevers deltagande i modersmålsundervisning och deras skolresultat. I rapporten framkom att de elever som var berättigade till modersmålsundervisning och deltog i undervisningen i grundskolan fick högre betygsgenomsnitt i slutet av årskurs 9 jämfört med elever som var berättigade till modersmålsundervisning men valde att inte delta. Rapporten visade också att elevernas betyg stärktes med antalet år som de deltog i undervisningen; det vill säga elever som hade deltagit i modersmålsundervisning genom hela grundskolan fick genomsnittligt sett ett högre betyg än de elever som deltagit i färre antal år. Skillnaderna i resultat var dock inte betydande.

Mot bakgrund av detta ser förvaltningen att minskad modersmålsundervisning kan få till följd att den enskilde eleven får sämre kunskaper i både modersmålet och det svenska språket. Liksom anges ovan kan minskad modersmålsundervisning även få viss effekt på elevens möjligheter att nå kunskapskraven och påverka dennes meritvärde.

## *Modersmål med färre elever än fem i ett språk*

### Verksamhetens innehåll och syfte

Enligt skollagen 10 kapitlet 7 §, 11 kapitlet 10 §, 12 kapitlet 7 § och 13 kapitlet 7 § skollagen och 5 kapitlet 7, 9–12 §§ skolförordningen är huvudmannen skyldig att anordna modersmålsundervisning om det finns minst fem elever som har rätt till undervisning i det språket. I dagsläget bedrivs det undervisning inom ramen för ett språk där elevunderlaget ej uppgår till fem elever.

## Kostnad

Kostnaden att bedriva verksamheten uppgår till ca 22 tkr per år.

## Konsekvenser om verksamheten tas bort

Ett beslut att ej erbjuda modersmål där tillräckligt elevunderlag saknas kan medföra att den enskilde eleven kan få en minskad fördjupad kunskap i såväl modersmålet men också i svenskan. Att eleven ej erbjuds undervisning i modersmålet kan även få effekter på elevens möjlighet att nå kunskapskraven vilket kan leda till att denne erhåller ett lägre meritvärde.

Möjlighet att effektivisera studiehandledning  
Behöver utredas vidare.

Resurscenter för nyanlända elever

*Verksamhetens innehåll och syfte*

I grundskolans mottagande av nyanlända elever pågår samverkan med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden inom ramen för Resurscenter för nyanlända elever (RCN). I uppdraget ingår stöd i form av kuratorer.

*Kostnad*

Grundskolenämnden köper tjänster i form av kuratorer motsvarande ca 2,5 mnkr per år.

*Konsekvenser om verksamheten tas bort*

Förvaltningen ser att de av grundskolenämndens medel som i dagsläget bekostar tjänster inom ramen för Resurscenter för nyanlända kan omfördelas inom ramen för nämndens budget.

Frukost för elever som ej är inskrivna på fritids  
Behöver utredas vidare.

**Ekonomiska och juridiska konsekvenser**

Medel som kan omfördelas uppgår till 5 522 000 – 7 522 000 kr. I dessa medel ingår ej omsorg på obekvämlig arbetstid som bekostas av förskolenämnden.

Förslaget medför inga juridiska konsekvenser.

Kerstin Andersson  
Utbildningsdirektör

Anna-Karin Mäntylä  
Verksamhetschef grundskola

**Beslutet ska skickas till**

Kommunstyrelsen  
Akten